

נפרדות יש לה לריאה.

וכאשר תולים את הבהמה לאחר שחיטה ברגליה, ופותחים את בטנה, והיא נמצאת תלויה בצורה כאשר אפה, בני מעיה, מופנים כלפי גברא, שחותך את בטנה. הרי תלתא, שלש אונות מתוך החמש נמצאים מימינא דטבחא, ותרתי אוני נמצאים משמאלא דטבחא.

ואי חסיר חד אונא או יתיר חד אונא [כל יתר כנטול דמין], או חליף שהיו שלש אונות משמאל ושתיים מימין — טרפה.

ההוא אונא יתירתא, דאתאי לקמיה, שהובאה לשאול לפניו דמרימר.

הוה יתיב רב אחא אבבא. אמר ליה רב אחא לאדם שבא לשאול את מרימר, ויצא ממנו: מאי אמר לך, מה ענה לך מרימר? אמר ליה: אכשרה ניהלה!

אמר ליה רב אחא: הדר, עיילה קמיה דמרימר, חזור והכנס למרימר לשאלו שנית, שמא לא עיין בה מרימר שפיר. כי סבר רב אחא כרבא, שיתרתא הווי טרפה.

ולא אמרו, אלא שלא כסדרן, והיינו, שנדבקו שתי האונות הקיצוניות להדדי, [ציור בספר שיחת חולין] על ידי סירכא העוברת מעל האונא האמצעית שבין שתי האונות הקיצוניות, או שעוברת הסירכא מתחתיה.

אבל כסדרן — היינו רבתייהו, כך היא דרכן. שאם נדבקו שתי אונות הסמוכות זו לזו באמצעות הסירכא הרי זו מגינה על זו, והדרא בריא. (44)

ואמר רבא: הני תרתי בועי דסמיכי להדדי — לית להו בדיקותא. לפי שברור לו לרבא שמצב כזה, של שתי בועות סמוכות, הוא כתוצאה מנקב שהתהווה בריאה, ואין אנו רואים אותו, והרי הוא טרפה.

ואי הוה חדא בועא, ומתחזיא כתרתי בועות — מיייתנן סילוא, מביאים קוץ ובועינן, ומנקבים לה באחת מצדיה, ורואים: אי שפכן להדדי, שכאשר יוצא המיץ הנמצא בבועה הנקובה עובר אליה המיץ הנמצא בבועה השניה, חדא בועה היא, וכשרה. ואי לא — תרתי בועי ניהו, וטרפה.

ואמר רבא: ה' אוני אית לה, חמש אונות

בעתיד!?

אמנם החינוך [מצוה עג] מבאר, שהסירכא היא ביטוי של חולי המביא לידי מיתה, ונמצא שיש בבהמה ליקוי של טריפה המביאה לידי מיתה.

והרמב"ם מנה את פסול הסרוכה בכלל הטרפות של "חסורה", ולדבריו, ריאה שיש לה סירכא היא כמי שנחסרה.

44. עיין רש"י. ועיין בספר שיחת חולין בביאורו המורחב בדברי רש"י.

רש"י מבאר שתלינן שהסירכא באה מנקב, והפסול הוא מצד ניקבה הריאה. ואילו התוס' והרשב"א מבארים שפסול הסירכא הוא מחמת שסופו להנקב וסופו להפסק.

ותמהו האחרונים, כיון שעתה הריאה שלימה ולא ניקבה, מה טעם לפסול אותה בגלל שהיא עתידה להנקב.

ודבר דומה מצינו לגבי מחט שנמצאה בתוך הלב, שהרמ"א פוסל בגלל שהיא עומדת לנקב את הלב. וגם כאן יש לתמוה, הרי הלב שלם עתה, ומה יש לפסול בגלל שהמחט עמדה לנקבו